

ساختار کلی دوره

- نام درس: کارآموزی پرستاری سلامت خانواده و محیط
- کد درس: ۲۱۹۰۴
- مقطع و رشته/ترم تحصیلی: کارشناسی پرستاری ترم ۳
- تعداد واحد: کل: ۱ واحد
- شامل: کارآموزی پرستاری سلامت خانواده و محیط
- پیش‌نیازها یا هم‌نیازها: پرستاری سلامت فرد و جامعه، پرستاری سلامت خانواده، پرستاری و بهداشت محیط، کارآموزی پرستاری سلامت فرد و جامعه
- مدرس/مدرسين درس (سهم هریک به واحد): طیبه اقبالی
- مدت دوره: ۱۰ روز
- زمان ارائه دوره: نیمسال دوم ۱۴۰۴ - ۱۴۰۵
- ساعات پاسخگویی به سوالات دانشجویان: هر روز هفته
- محیط آموزشی: مراکز جامع سلامت و پایگاه‌های سلامت شهری و روستایی، بازدید منزل خانواده به عنوان گیرنده خدمات سلامت و مراکز عرضه خدمات بهداشت محیط از قبیل بیمارستان‌ها، کارخانه‌ها، اماکن عمومی

محتوای آموزشی بر اساس سر فصل دروس

اهداف کلی دوره: کمک به افزایش آگاهی و تقویت مهارت‌های عملی در دانشجویان مبتنی بر مفاهیم آموخته شده پرستاری و با تاکید بر فرآیند پرستاری جهت ارائه خدمات بهداشت به منظور ارتقای سطح سلامتی و پیشگیری از آسیب‌ها، صدمات و بیماری‌ها، کاهش ناتوانی، ارائه مراقبت و پیگیری در گروه‌های هدف

اهداف کلی جلسات: (جهت هر جلسه یک هدف)

جلسه اول: آشنایی کامل دانشجویان با ساختار مرکز جامع سلامت، نظام ارائه خدمات بهداشت اولیه (PHC) و نقش‌های کلیدی پرستار در این سیستم.

جلسه دوم: درک و توانایی تکمیل پرونده خانوار و آشنایی عملی با مهارت‌های مراقبت‌های بهداشتی اولیه (PHC) در سطح خانواده.

جلسه سوم: کسب مهارت عملی در اجرای اصول بازدید منزل، ارزیابی جامع خانواده و شناسایی مشکلات و توانمندی‌های موجود.

جلسه چهارم: ارائه مراقبت‌های نوین و ارزیابی سلامت مادر در دوران بارداری بر اساس چک‌لیست‌های استاندارد مرکز بهداشت.

جلسه پنجم: توانایی اجرای برنامه واکسیناسیون ملی، آگاهی از عوارض پس از واکسیناسیون و مراقبت از کودک سالم.

جلسه ششم: ارزیابی نیازهای سلامت سالمند، تشخیص و اجرای برنامه‌های پیشگیرانه متناسب با گروه سنی سالمندان.

جلسه هفتم: ارزیابی اصول بهداشت محیط در سطح جامعه (آب، فاضلاب، دفع زباله) و شناسایی خطرات شغلی در محیط‌های کاری.

جلسه هشتم: برنامه‌ریزی و اجرای مداخلات موثر برای پیشگیری از بیماری‌های واگیر (مانند عفونی) و غیرواگیر (مانند دیابت و فشار خون).

جلسه نهم: آشنایی با نظام ارجاع و نقش پرستار در هماهنگی بین خدمات سطح اول و دوم، و فهم بهتر مفهوم پزشک خانواده.

جلسه آخر: تکمیل گزارش‌های کارآموزی، ارائه ارزشیابی نهایی از برنامه مراقبتی اجرا شده و خودارزیابی مبتنی بر گزارش لاگ‌بوک.

 اهداف ویژه به تفکیک اهداف کلی هر جلسه:

هدف کلی جلسه اول: دانشجو با ساختار و وظایف تیم سلامت در مرکز جامع آشنا شود.

اهداف ویژه رفتاری جلسه اول:

- بتواند ساختار سازمانی مرکز جامع سلامت و نقش هر بخش را تشریح کند.
- بتواند با اعضای تیم سلامت (پزشک، ماما، کارشناسان) تعامل اولیه برقرار کند.
- بتواند فهرست خدمات ارائه شده در مرکز را نام ببرد.

- بتواند مفاهیم کلیدی PHC (بهداشت اولیه) را توضیح دهد.

هدف کلی جلسه دوم: دانشجو توانایی تکمیل پرونده خانوار و آشنایی عملی با مهارت‌های مراقبت‌های بهداشتی اولیه (PHC) در سطح خانواده را کسب کند.

اهداف ویژه رفتاری جلسه دوم:

- بتواند اصول جمع‌آوری داده‌های دموگرافیک خانواده را به صورت صحیح اجرا کند.
- بتواند فرم‌های استاندارد پرونده خانوار را با دقت و کامل تکمیل نماید.
- بتواند با استفاده از ابزارهای غربالگری، مشکلات اصلی سلامت خانواده را اولویت‌بندی کند.
- بتواند اطلاعات پرونده را در سیستم ثبت مراکز بهداشت وارد نماید (یا نحوه ثبت را توضیح دهد).

هدف کلی جلسه سوم: دانشجو مهارت عملی در اجرای اصول بازدید منزل، ارزیابی جامع خانواده و شناسایی مشکلات و توانمندی‌های موجود را کسب کند.

اهداف ویژه رفتاری جلسه سوم:

- بتواند آمادگی لازم برای ورود به منزل و برقراری ارتباط اولیه موثر با خانواده را فراهم سازد.
- بتواند از تکنیک‌های مصاحبه ساختاریافته برای جمع‌آوری اطلاعات از تمام اعضای خانواده استفاده کند.
- بتواند ارزیابی محیطی منزل (بهداشت آب، دفع زباله، تهویه) را انجام دهد.
- بتواند گزارشی از وضعیت کلی خانواده (شامل ریسک فاکتورها و منابع حمایتی) تهیه کند.

هدف کلی جلسه چهارم: دانشجو بتواند ارزیابی سلامت مادر در دوران بارداری و ارائه مراقبت‌های نوین را بر اساس چک‌لیست‌های استاندارد مرکز بهداشت انجام دهد.

اهداف ویژه رفتاری جلسه چهارم:

- بتواند شاخص‌های کلیدی (مانند فشار خون، وزن‌گیری، وضعیت جنین) را در مادر باردار اندازه‌گیری کند.
- بتواند مراقبت‌های بهداشتی لازم (تغذیه، مکمل‌یاری، آموزش‌های لازم) را به مادر باردار ارائه دهد.
- بتواند علائم خطر در بارداری را شناسایی کرده و برنامه ارجاع فوری را اجرا نماید.
- بتواند وضعیت آموزش‌های ارائه شده به مادر را در پرونده ثبت کند.

هدف کلی جلسه پنجم: دانشجو مهارت اجرای صحیح برنامه واکسیناسیون و مراقبت از کودک سالم را کسب کند.

اهداف ویژه رفتاری جلسه پنجم:

- بتواند برنامه واکسیناسیون ملی را بر اساس سن کودک تشریح کند.
- بتواند نحوه تزریق ایمن واکسن‌ها را در یک مانکن یا تحت نظارت انجام دهد.
- بتواند شایع‌ترین عوارض پس از واکسیناسیون و نحوه برخورد با آن‌ها را گزارش دهد.
- بتواند وضعیت رشد کودک (قد، وزن، دور سر) را ثبت و تفسیر کند.

هدف کلی جلسه ششم: دانشجو بتواند ارزیابی نیازهای سلامت سالمند، تشخیص و اجرای برنامه‌های پیشگیرانه متناسب با گروه سنی سالمندان را انجام دهد.

اهداف ویژه رفتاری جلسه ششم:

- بتواند از ابزارهای استاندارد غربالگری سالمندی (مانند تست‌های عملکردی یا افسردگی) استفاده کند.
- بتواند ریسک‌های شایع سالمندی (سقوط، سوءتغذیه، تنهایی) را در منزل ارزیابی کند.
- بتواند برنامه‌های آموزشی مرتبط با مدیریت بیماری‌های مزمن شایع در سالمندان (مانند فشار خون و دیابت) را اجرا نماید.
- بتواند نیاز به خدمات توانبخشی یا مددکاری اجتماعی را در سالمند تشخیص دهد.

هدف کلی جلسه هفتم: دانشجو بتواند اصول بهداشت محیط در سطح جامعه و خطرات شغلی را ارزیابی و گزارش کند.

اهداف ویژه رفتاری جلسه هفتم:

- بتواند کیفیت آب آشامیدنی یک خانوار را از نظر بهداشتی ارزیابی نماید.
- بتواند روش صحیح دفع زباله‌های خانگی و بیمارستانی (در صورت بازدید از مراکز) را شرح دهد.
- بتواند با استفاده از چک‌لیست، خطرات بهداشتی و ایمنی در یک محیط کار ساده (مانند نانوبی یا کارگاه کوچک) را شناسایی کند.
- بتواند توصیه‌های اولیه بهداشتی برای کاهش خطرات محیطی شناسایی شده ارائه دهد.

هدف کلی جلسه هشتم: دانشجو بتواند برنامه‌ریزی و اجرای مداخلات موثر برای پیشگیری از بیماری‌های واگیر و غیرواگیر را انجام دهد.

اهداف ویژه رفتاری جلسه هشتم:

- بتواند برای فرد مبتلا به فشار خون در خانواده، یک بسته مراقبتی پیشگیرانه (شامل خودمراقبتی و رژیم غذایی) طراحی کند.
- بتواند نحوه آموزش صحیح به فرد مبتلا به دیابت برای کنترل قند خون در منزل را تمرین کند.
- بتواند اصول اولیه کنترل عفونت در سطح جامعه (شستن دست‌ها، ایزولاسیون خانگی) را آموزش دهد.
- بتواند برنامه پیگیری برای افراد پرخطر بیماری‌های مزمن را تدوین نماید.

هدف کلی جلسه نهم: دانشجو بتواند نظام ارجاع و نقش پرستار در هماهنگی بین خدمات سطح اول و دوم را درک کرده و با مفهوم پزشک خانواده آشنا شود.

اهداف ویژه رفتاری جلسه نهم:

- بتواند مراحل ارجاع یک بیمار از سطح یک (مرکز سلامت) به سطح دو (بیمارستان) را مشخص کند.
- بتواند نقش پرستار در تکمیل فرم‌های ارجاع و پیگیری بیمار پس از بازگشت از سطح بالاتر را شرح دهد.
- بتواند اهمیت نقش پزشک خانواده در مدیریت سلامت جامعه را توضیح دهد.
- بتواند برای حل یک مشکل پیچیده سلامت خانوادگی، از منابع سطح دوم و سوم کمک بگیرد (برنامه‌ریزی تئوریک).

هدف کلی جلسه آخر: دانشجو توانایی جمع‌بندی، ارائه مستندات نهایی و خودارزیابی دقیق از عملکرد خود در طول دوره را داشته باشد.

اهداف ویژه رفتاری جلسه آخر:

- بتواند گزارش جامع کارآموزی خود را طبق فرمت استاندارد تکمیل کند.
- بتواند فرم لاگ‌بوک و ارزشیابی‌های DOPS را با دقت پر کند.
- بتواند برنامه مراقبتی اجرا شده برای یک خانواده (در طول دوره) را ارزیابی و نتایج آن را ارائه دهد.
- بتواند نقاط قوت و ضعف خود را در مهارت‌های بالینی و ارتباطی تحلیل کند و برنامه‌ای برای بهبود ارائه دهد.

جدول زمان بندی دوره :

جلسات	سرفصل کلی جلسات	مدرس مسئول دوره
جلسه اول	آشنایی با مرکز جامع و نظام PHC	طیبه اقبالی
جلسه دوم	تکمیل پرونده خانوار و مراقبت های اولیه	طیبه اقبالی
جلسه سوم	اصول بازدید منزل و ارزیابی خانواده	طیبه اقبالی
جلسه چهارم	مراقبت از مادر باردار در سطح جامعه	طیبه اقبالی
جلسه پنجم	واکسیناسیون و مراقبت از کودک سالم	طیبه اقبالی
جلسه ششم	مراقبت از سالمند و بیماری های شایع	طیبه اقبالی
جلسه هفتم	بهداشت محیط، ایمنی و خطرات شغلی	طیبه اقبالی
جلسه هشتم	پیشگیری از بیماری های واگیر و غیرواگیر	طیبه اقبالی
جلسه نهم	نظام ارجاع و پزشک خانواده	طیبه اقبالی
جلسه آخر	جمع بندی، گزارش نویسی و خودارزیابی	طیبه اقبالی

برنامه کاری روزانه در دوره :

ساعات کار روزانه از ۸:۰۰ صبح تا ۱۴:۰۰ بعدازظهر به صورت چرخشی بین مراکز، پایگاه ها و بازدید منازل خواهد بود. شامل: ۳۰ دقیقه گزارش صبحگاهی (توزیع وظایف)، ۴ ساعت فعالیت بالینی/میدانی تحت نظارت، ۳۰ دقیقه جمع بندی و ثبت فعالیت در لاگ بوک. (۵۱ ساعت کل دوره)

مهارت های آموزشی کسب شده مورد انتظار از دانشجو در پایان دوره:

(مهارت هایی که دانشجو بایستی در این دوره بر اساس کوریکولوم کسب کند).

اجرای کامل فرآیند پرستاری در سطح جامعه (ارزیابی، تشخیص، برنامه ریزی، اجرا و ارزشیابی).
 توانایی استفاده از مهارت های تفکر خلاق و انتقادی در مواجهه با مشکلات سلامتی خانواده.
 تسلط بر مهارت های ارتباطی جهت برقراری ارتباط موثر با اعضای خانواده و تیم سلامت.
 تکمیل و تفسیر فرم های استاندارد مرتبط با بهداشت محیط، واکسیناسیون و ارزیابی خطر شغلی.
 اجرای صحیح برنامه واکسیناسیون ملی بر اساس برنامه کشوری و ثبت دقیق وضعیت رشد کودک.
 انجام ارزیابی جامع سلامت سالمند با استفاده از ابزارهای غربالگری استاندارد (مانند ارزیابی ریسک سقوط و عملکرد).
 ارزیابی بهداشت محیطی خانواده شامل کیفیت آب آشامیدنی و روش های دفع صحیح پسماند.
 طراحی و اجرای اولیه بسته های مراقبتی پیشگیرانه برای شایع ترین بیماری های غیرواگیر (دیابت و فشار خون) در سطح خانواده.

درک و اجرای صحیح فرآیند نظام ارجاع بین سطح اول و دوم خدمات بهداشتی. توانایی جمع‌بندی و مستندسازی دقیق عملکرد از طریق تکمیل لاگ‌بوک و گزارش نهایی کارآموزی.

روش‌های تدریس :

- سخنرانی (Lecture)
- آموزش مبتنی بر حل مسئله (PBL)
- پانل بحث و گفت‌وگو (Panel Discussion)
- ارائه سمینار توسط دانشجو
- آموزش مبتنی بر بالین بیمار/بیمارنما
- کار در کلینیک
- گردش علمی (Field Trip)
- یفای نقش (Role Play)
- شبیه‌سازی (Simulation)
- بحث مبتنی بر مورد بالینی (CBD)
- گزارش صبحگاهی
- راند
- گزند راند
- آموزش درمانگاهی
- سایر موارد:

رسانه‌های کمک آموزشی:

- اسلاید (پاورپوینت)
- فیلم آموزشی
- پوستر
- مدل
- نمونه بیمار
- بیمارنما
- نرم‌افزار
- پمفلت
- جزوه
- سایر

نحوه ارزشیابی دوره و تعیین نمره نهایی:

- OSCE
- DOPS
- کوئیز
- امتحان کتبی پایان دوره/ترم
- امتحان
- کتبی / شفاهی میان دوره / ترم
- پروژه
- تحقیق
- سمینار
- مشارکت فعال (حضور و فعالیت در بخش)
- لاگ بوک
- portfolio
- یا کارپوشه
- Mini-CEX
- سایر موارد :

روش ارزشیابی	انواع ارزشیابی	درصد از	توضیحات
--------------	----------------	---------	---------

	نمره نهایی کل		
ارزیابی مستمر عملکرد و دانش عملی	۵۰	مشاهده مستقیم، DOPS، کوپیز، لاگ‌بوک	۱ تکوینی (در طول دوره)
سنجش دانش آموخته شده و توانایی تحلیل برنامه مراقبتی	۵۰	امتحان کتبی پایانی + تحلیل گزارش خانواده	۲ تراکمی (پایان دوره)

منابع و مراجع آموزشی

- ✓ منابع اصلی: کتب پرستاری سلامت فرد و جامعه، دستورالعمل‌های معاونت بهداشت وزارت متبوع.
- ✓ منابع فرعی و مکمل: آخرین مقالات علمی-پژوهشی مرتبط با PHC و سلامت خانواده.
- ✓ پایگاه‌های اطلاعاتی و آنلاین: PubMed, SID, Google Scholar.

قوانین و مقررات دوره

حضور و غیاب: غیبت بیش از یک روز کاری (بدون عذر موجه پزشکی) به منزله عدم گذراندن دوره تلقی شده و طبق ضوابط دانشگاه است.

تحویل به موقع تکالیف: تمام تکالیف (گزارش بازدید منزل، تشخیص خانواده، لاگ‌بوک) باید حداکثر تا پایان روز آخر دوره تحویل گردد.

قوانین تقلب و plagiarism: هرگونه کپی‌برداری در گزارش‌ها منجر به کسر نمره یا حذف گزارش خواهد شد.

رعایت اخلاق حرفه‌ای در برخورد با بیماران، استاد و همکاران و ... رعایت کامل اصول اخلاقی و حفظ حریم خصوصی مراجعین الزامی است.

رعایت پوشش حرفه‌ای: الزامی است.

مشارکت فعال در طول دوره: امتیاز ویژه در ارزشیابی تکوینی خواهد داشت.

جدول زمان بندی جلسات دوره

نام مدرس / مدرسین	سرفصل هر جلسه	جلسه آموزشی
طیبه اقبالی	آشنایی با مرکز جامع و نظام PHC	جلسه اول
طیبه اقبالی	تکمیل پرونده خانوار و مراقبت‌های اولیه	جلسه دوم
طیبه اقبالی	اصول بازدید منزل و ارزیابی خانواده	جلسه سوم
طیبه اقبالی	مراقبت از مادر باردار در سطح جامعه	جلسه چهارم
طیبه اقبالی	واکسیناسیون و مراقبت از کودک سالم	جلسه پنجم
طیبه اقبالی	مراقبت از سالمند و بیماری‌های شایع	جلسه ششم
طیبه اقبالی	بهداشت محیط، ایمنی و خطرات شغلی	جلسه هفتم
طیبه اقبالی	پیشگیری از بیماری‌های واگیر و غیرواگیر	جلسه هشتم
طیبه اقبالی	نظام ارجاع و پزشک خانواده	جلسه نهم
طیبه اقبالی	جمع‌بندی، گزارش‌نویسی و خودارزیابی	جلسه آخر

جدول بلوپرینت یا بودجه‌بندی سؤالات فصول یا جلسات درس / دوره

تعداد سؤالات مربوط به هر یک از سطوح اهداف یادگیری در کل آزمون			تعداد سؤالات	مدت زمان آموزش (ساعت)	عنوان سرفصل آموزشی	ردیف
حیطه مهارتی	حیطه نگرشی	حیطه شناختی				
۰	۱	۱	۲	۴	آشنایی با مرکز جامع و نظام PHC	۱
۱	۱	۱	۳	۵	پرونده خانوار و مراقبت‌های اولیه	۲
۲	۱	۱	۴	۶	بازدید منزل و ارزیابی خانواده	۳

۱	۱	۱	۳	۶	مراقبت از مادر باردار	۴
۱	۱	۱	۳	۶	واکسیناسیون و مراقبت از کودک سالم	۵
۰	۱	۱	۲	۵	مراقبت از سالمند	۶
۰	۱	۱	۲	۵	بهداشت محیط، خطرات شغلی	۷
۰	۱	۲	۳	۶	پیشگیری از بیماری‌ها	۸
۰	۱	۱	۲	۵	نظام ارجاع و پزشک خانواده	۹
۱	۰	۰	۱	۷	جمع‌بندی و خودارزیابی	۱۰

چک‌لیست ارزیابی طرح دوره دروس کارآموزی و کارورزی دانشگاه علوم پزشکی کرمانشاه

نام و نام خانوادگی عضو / اعضای هیئت‌علمی (سهم به واحد): طیبه اقبالی
نام دانشکده/بیمارستان: پرستاری سنقر
عنوان دوره: کارآموزی پرستاری سلامت خانواده و محیط
مخاطبان/ترم تحصیلی دانشجویان: ترم ۳
نیمسال و سال تحصیلی کنونی: نیمسال دوم ۱۴۰۴ - ۱۴۰۵
نام ارزیاب / ارزیابان:

ردیف	موضوع	نمره کسب‌شده	حدنصاب نمره	توضیحات
۱	مشخص بودن عنوان کلی درس و نام واحد، کد درس	۰/۵	۰/۵	
۲	مشخص بودن نام دانشکده و گروه آموزشی	۰/۵	۰/۵	
۳	مشخص بودن زمان برگزاری دوره	۰/۵	۰/۵	
۴	مشخص بودن تعریف دوره و پیش‌نیاز/هم‌نیاز	۱	۱	
۵	مشخص بودن مدت دوره	۰/۵	۰/۵	
۶	مشخص بودن اهداف کلی دوره	۰/۵	۰/۵	
۷	مشخص بودن ساختار کلی دوره	۲	۲	
۸	مشخص بودن شرح وظایف دانشجویان	۲	۲	
۹	مشخص بودن برنامه کاری بخش/روز	۱	۱	
۱۰	مشخص بودن منابع مورد استفاده	۲	۲	
۱۱	مشخص بودن مشخص بودن اهداف ویژه به تفکیک هر بخش	۴	۴	
۱۲	مشخص بودن شیوه‌های تدریس در دوره	۱	۱	
۱۳	مشخص بودن نحوه ارزشیابی و تعیین نمره نهایی دوره	۳	۳	

	۰.۵	۰.۵	ضمیمه بودن چک لیست ارزشیابی مهارتی	۱۴
	۱	۱	مشخص بودن اصول و مقررات دوره	۱۵
	۲۰	۲۰	نمره نهایی	

پیشنهادها:

نام و امضای مدرس/مدرسین: طیبه اقبالی   نام و امضای مدیر گروه: نام و امضای مسئول EDO دانشکده: دکتر نساء

چراغبیگی

تاریخ ارسال :

تاریخ ارسال:

تاریخ تحویل: ۱۴۰۴/۱۱/۲۶